

CONCEPT

Mieke Julien, Handtheater

PROJECTCOÖRDINATIE

Teja Vossen, Handtheater
Remco Aaten en Annemieke van Kampen, Guyot School
voor VSO aan Doven

GRAFISCHE VORMGEVING

Hilde Salverda, Handtheater

FOTOGRAFIE

Syll Schaap, Handtheater

VIDEO-IMPRESSIE

Tim de Graaf, Handtheater

BEGELEIDERS WORKSHOP

Handtheater: Jean Couprie, Daan Frumeau, John van Gelder,
Bart Koolen, Elly Meijer, Hilde Salverda, Syll Schaap,
Teja Vossen, Roos Wattel. En verder: Levent Beskardes (Frankrijk),
en Rathskellar (Verenigde Staten).

Guyot voor VSO: Henk Betten, Annemieke van Kampen,
Lotte Nouwen, Wendy van Mansvelt.

BEGELEIDERS VOORPROGRAMMA

Lotte Nouwen, Dirk-Jan Reitsma, Wendy van Mansvelt

TONEELSTUK

Interviews	John van Gelder, Mieke Julien
Script	Mieke Julien
Spel	leerlingen VSO, Jean Couprie, Daan Frumeau, John van Gelder
Techniek	John Neufeld, Albert Kantink, Arthur van Straelen, Syll Schaap
Montage	Tim de Graaf

Het theaterproject **GUYOT YO!** is financieel mogelijk gemaakt door een gift van Steun Stichting KEGG, Stichting H.S. Kamminga Fonds, Stichting Fonds voor het Dove en Slechthorende Kind en Handtheater.

Haaren, Amsterdam, november 2004
© Project GUYOT YO! Handtheater 2004

GUYOT YO! is een theaterproject voor de leerlingen van de Guyot School voor VSO aan Doven. Alle leerlingen hebben workshops gevolgd in drama, dans, theatraal gebaren, kleding, grime, vormgeving, fotografie, historie en cultuur. De meeste workshopbegeleiders zijn doof. Drie van hen zijn afkomstig uit de Verenigde Staten en Frankrijk.

Het toneelstuk **GUYOT YO!** wordt gespeeld door zestien leerlingen en drie volwassen acteurs. Het toneelstuk gaat over een denkbeeldige ontmoeting tussen Henri Daniel Guyot en Pierre Desloges, en de leerlingen. Heden en verleden spiegelen zich aan elkaar. In die ontmoeting ontdekken zij de overeenkomsten en de verschillen. De tekst is ontleend aan de geschriften van Henri Daniel Guyot en Pierre Desloges, en aan interviews met de leerlingen. In de voorstelling zijn tevens historische en actuele beelden verwerkt.

Henri Daniel Guyot leefde van 1753 tot 1828. Op 25 november 2003 was het 250 jaar geleden dat Henri Daniel Guyot in België werd geboren.

Hij ging in Friesland studeren aan de Hogeschool van Franeker en werd predikant.

In 1781 verhuisde hij naar Groningen. Na een periode van hard werken als dominee en het verlies van zijn geliefde ging hij in 1784 op reis. In Parijs bezocht hij de school voor doven die door Abbé de l'Épée was opgericht. Guyot was erg onder de indruk van het werk van Abbé de l'Épée. Op de school in Parijs werden gebaren gebruikt. Abbé de l'Épée was horend, maar kon goed gebaren. Er waren ook dove onderwijzers op de school. Guyot werd leerling van Abbé de l'Épée.

Teruggekomen in Groningen ging Guyot lesgeven aan twee dove leerlingen. In het begin betaalde Guyot het onderwijs aan zijn leerlingen voor een deel zelf. Op 14 april 1790 richtte Guyot met een paar vrienden een *instituut voor doven en stommen* op. Dat was het begin van het Koninklijk Instituut voor Doven H.D. Guyot.

Pierre Desloges werd in 1742 in Frankrijk geboren. Toen hij 7 jaar oud was, werd hij doof als gevolg van de pokken en werd van school gestuurd. Hij was de enige dove in het stadje en kon dus van niemand de gebarentaal leren. Hij ging naar Parijs toen hij 21 jaar oud was en leerde het vak van boekbinder en behanger. Pas in Parijs ontmoette hij andere doven en leerde de gebarentaal.

In 1779 verscheen zijn boek *Observaties van een Dove & Stomme* waarin hij stelling neemt tegen het orale onderwijs en een pleidooi houdt voor de gebarentaal in het onderwijs. Pierre was een revolutionair. Voor, tijdens en na de Franse Revolutie schreef hij boeken, geschriften en muurkranten die hij ondertekende met *Le Sourd & Muet, De Dove & Stomme*. Zijn muurkranten werden door veel mensen in Parijs gelezen.

INTERVIEWFRAGMENTEN

Voor dove kinderen is muziek moeilijk te begrijpen, vooral als ze geen gehoorapparaat hebben.

Muziek maakt dove kinderen onzeker. Je kan muziek wel voelen, via de vloer of via de meubelen. Trommels kan ik wel horen, maar een piano of een viool begrijp ik niet. Ik ben stokdoof. Ik hoor het niet, dus kan ik me er niets bij voorstellen.

Ik ben blij dat ik doof ben. Ik kan mijn eigen identiteit ontwikkelen in de dovenwereld. De dovenwereld is kleiner en intiemer. Iedereen kent elkaar en heeft contact met elkaar. De horende wereld is veel groter en horenden kennen elkaar niet allemaal.

Ik ben in Marokko geboren. Toen ik acht maanden was ben ik met mijn ouders met het vliegtuig naar Nederland gekomen. Ik zag al die mensen Nederlands praten, maar ik begreep er niets van. Ik kreeg een gehoorapparaat en daarmee hoorde ik wel harde geluiden, maar verder niets. Ik heb pas later gebarentaal geleerd en toen kon ik communiceren met anderen.

Ik heb laatst met een horende jongen gevochten op straat. Hij lachte me uit, omdat ik doof ben. Ik was zo kwaad en gefrustreerd. Dus sloeg ik die jongen. Mijn vader zag vanuit het raam dat ik met die jongen vocht en hij heeft ons uit elkaar gehaald.

Ik heb tegen die jongen gezegd: je moet me niet uitlachen maar me met respect behandelen.

Toen begreep hij het en hebben we het goedge maakt.

Ik ben dol op dansen. Ik kijk gewoon naar de horende mensen en neem het ritme en de beweging over.

Omgaan met horenden vind ik frustrerend. Ze verstaan je niet, ik kan ze niet aflezen. Dan moet je weer opschrijven wat je bedoelt. Maar het is wel zo dat je je in de toekomst in de horende wereld moet begeven. Daar moet je werken. Dus moet je je in twee werelden thuis voelen. Toch vind ik het in de dovenwereld prettiger. Daar voel ik me veel vrijer.

Ik heb geen bezwaar tegen CI, maar ik vind niet dat er een keuze moet worden gemaakt tussen CI of gebarentaal.

Ik doe nu HAVO en daarna wil ik graag geschiedenis gaan studeren. Ik vind de geschiedenis zo interessant, vooral die van de Romeinen en de Grieken, en de cultuur van de Maja's in Zuid-Amerika.

Ik wil uiteindelijk gaan werken met kinderen met gedragsproblemen, autistische of zwakbegaafde kinderen. Ik vind het heel jammer dat ik na de HAVO naar een horende school moet. Er is in Nederland namelijk geen dove HBO opleiding. Ik zou graag naar Gallaudet gaan. Dat is de enige universiteit voor doven ter wereld. In Washington, Verenigde Staten.